

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ..... สำนักบริหารกลาง..... กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล โทร. ๔๒๐๙

ที่ กษ ๐๔๐๑/ว ๑๕๒๔..... วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง..... แจ้งเวียนบทคัดย่อของผลงาน.....

เรียน ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการศูนย์/ผู้อำนวยการกอง/หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน/
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร/ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐/
หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ทุกจังหวัด

ตามประกาศกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง รายชื่อผู้ได้รับคัดเลือกบุคคลเพื่อเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเงินสหกรณ์ (นักวิชาการตรวจสอบบัญชีเชี่ยวชาญ) (กรณีการเลื่อน) โดยให้ข้าราชการ รายนางสาวปิยะดา เงินฉลาด เป็นผู้ได้รับการคัดเลือกเพื่อเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเงินสหกรณ์ (นักวิชาการตรวจสอบบัญชีเชี่ยวชาญ) ตำแหน่ง เลขที่ ๒๕๕ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ นั้น เพื่อให้การประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ เป็นไปตามแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรการในการป้องกันและลงโทษผู้แจ้งข้อมูลเท็จเกี่ยวกับคุณสมบัติและผลงานของบุคคลในการขอรับการประเมิน ซึ่งเป็นไปตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๔ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ และประกาศ อ.ก.พ. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยกำหนดให้ผู้ขอรับการประเมินจัดทำบทคัดย่อ พร้อมรายชื่อผู้จัดทำผลงานร่วม (ถ้ามี) และให้กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคลเป็นผู้แจ้งเวียนบทคัดย่อ เป็นระยะเวลา ๑๐ วันทำการ หากไม่มีผู้ใดคัดค้านให้นำเสนอผลงานเข้ารับการประเมินต่อไป

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่กำหนด จึงขอแจ้งเวียนบทคัดย่อและสัดส่วนผลงานของข้าราชการ รายนางสาวปิยะดา เงินฉลาด จำนวน ๓ เรื่อง ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ อนึ่ง หากมีผู้ใดคัดค้านผลงาน โปรดแจ้งไปยังกลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักบริหารกลาง กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เป็นลายลักษณ์อักษร ภายในวันศุกร์ที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๕ ทั้งนี้ เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ไม่มีผู้ใดคัดค้านกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จะได้ส่งผลงานของข้าราชการรายดังกล่าวเข้ารับการประเมินต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งเวียนข้าราชการในสังกัดทราบทั่วกัน

(นางสาวศิริวรรณ สุทาดิษฐ์ศิริ)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาระบบตรวจสอบเงินรับฝากแบบเมนูเดียว (CATS-OneMenu) เครื่องมือช่วยตรวจสอบ วิเคราะห์ผล และจัดทำกระดาษทำการ สำหรับโปรแกรมเงินรับฝากที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
โดย	นางสาวปิยะดา เงินฉลาด ตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญด้านวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเงินสหกรณ์ (นักวิชาการตรวจสอบบัญชีเชี่ยวชาญ) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
ปี	พ.ศ. 2565

สหกรณ์มีแนวโน้มนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในสหกรณ์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นับเป็นเรื่องท้าทายสำหรับผู้สอบบัญชีที่ต้องยกระดับความรู้ความสามารถเป็น CYBER AUDITOR หรือ ผู้สอบบัญชีที่มีสมรรถนะด้านไอทีในระดับสูง การปฏิบัติงานสอบบัญชีในสภาพแวดล้อมดังกล่าว มาตรฐานการสอบบัญชีกำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องใช้เทคนิคการตรวจสอบโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยตรวจสอบ แต่ปัจจุบันเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบบัญชี ได้แก่ โปรแกรม ACL และระบบตรวจสอบสหกรณ์เชิงลึก (CATS) ไม่อาจทำได้อย่างกว้างขวาง เนื่องจากการที่จะใช้งานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้นั้น ผู้สอบบัญชีต้องมีทักษะหลายด้าน ประกอบกับกระบวนการปฏิบัติงานสอบบัญชีมีหลายขั้นตอน ซึ่งในบางขั้นตอนสามารถพัฒนาเทคโนโลยีขึ้นมาช่วยลดขั้นตอนและลดข้อผิดพลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้จัดทำผลงานจึงได้ทำการศึกษาวิจัยเชิงพัฒนา (Developmental Studies) เพื่อพัฒนาระบบตรวจสอบด้านเงินรับฝากสำหรับตรวจสอบสหกรณ์ที่ใช้โปรแกรมเงินรับฝากที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ โดยมีขั้นตอนดำเนินการตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) เริ่มตั้งแต่การทำความเข้าใจกระบวนการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านเงินรับฝากและความต้องการของผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชี โดยการประชุมระดมความคิดเห็นแบบไม่เป็นทางการร่วมกับผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชี นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อนิยามปัญหาและความต้องการ นำมาสู่การออกแบบการพัฒนาและทดสอบระบบ การเผยแพร่ผลงาน ตามลำดับ

ผลจากการศึกษากระบวนการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านเงินรับฝาก กรณีใช้ระบบตรวจสอบสหกรณ์เชิงลึก (CATS) ทำให้ทราบถึงประเด็นปัญหาและความต้องการแนวทางการพัฒนาระบบตรวจสอบสหกรณ์เชิงลึก (CATS) ซึ่งแยกเป็น 2 ประเด็นสำคัญ คือ 1) พัฒนาให้มีวิธีการใช้งานง่าย โดยลดขั้นตอนการใช้งานเมนูจำนวนมาก ลดขั้นตอนการติดตามอ่านผลลัพธ์ และควรส่งผลลัพธ์ออกไปเป็นไฟล์ Excel เพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้ง่ายยิ่งขึ้น และ 2) พัฒนาให้เครื่องมือมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น อาทิ ช่วยจัดทำกระดาษทำการและรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง พร้อมการแปลความหมายผลลัพธ์และสรุปผลการตรวจสอบ เป็นต้น เพื่อลดขั้นตอนการทำงานและลดข้อผิดพลาดในการจัดทำกระดาษทำการได้เป็นอย่างดี ดังนั้น เมื่อได้ข้อสรุปคุณลักษณะของระบบตรวจสอบเงินรับฝากที่ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีต้องการให้พัฒนาแล้ว จึงดำเนินการออกแบบและพัฒนาเป็น “ระบบตรวจสอบเงินรับฝากแบบเมนูเดียว (CATS-OneMenu)

เครื่องมือช่วยตรวจสอบ วิเคราะห์ผล และจัดทำกระดาษทำการ” ซึ่งสามารถใช้ตรวจสอบสหกรณ์ภาคเกษตร ซึ่งใช้โปรแกรมระบบเงินรับฝากที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เท่านั้น เนื่องจากข้อจำกัดด้านโครงสร้างข้อมูล (Data Structure) ของแต่ละโปรแกรมที่มีความแตกต่างกัน จึงต้องพัฒนาชุดคำสั่ง (Script) สำหรับโปรแกรมนั้น ๆ เป็นการเฉพาะไม่สามารถใช้ชุดคำสั่งเดียวกันได้ ทั้งนี้ การพัฒนาระบบตรวจสอบเงินรับฝากแบบเมนูเดียว (CATS-OneMenu) มี 5 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างชุดคำสั่ง (Script) โดยมีชุดคำสั่งหนึ่งที่สั่งให้โปรแกรม ACL ประมวลผลชุดคำสั่งต่าง ๆ ที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง โดยส่งออกผลลัพธ์ไปเป็นไฟล์ Excel 2) สร้างไฟล์ Excel รายงานผลลัพธ์ตามรูปแบบกระดาษทำการและรายละเอียดประกอบต่าง ๆ โดยสร้างสูตรเชื่อมโยงข้อมูล สูตรช่วยวิเคราะห์แปลความหมายผลลัพธ์ และสูตรช่วยสรุปผลการตรวจสอบ 3) สร้างเมนูการใช้งานบนเมนูแอฟริเคชั่น (Application) โดยใช้โปรแกรม Notepad 4) สร้างชุดติดตั้งระบบ (Set up) โดยใช้โปรแกรม Winrar และ 5) การทดสอบระบบ เพื่อให้แน่ใจว่าระบบสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

ผลจากการพัฒนาได้ระบบตรวจสอบเงินรับฝากแบบเมนูเดียว (CATS-OneMenu) เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีใช้เป็นเครื่องมือช่วยปฏิบัติงานสอบบัญชีด้านเงินรับฝาก สามารถลดขั้นตอนการปฏิบัติงานและการจัดทำกระดาษทำการที่เกี่ยวข้อง ลดข้อผิดพลาดจากการแปลความหมายผลลัพธ์ ผู้จัดทำผลงานได้จัดทำคู่มือและคลิปวิดีโอแนะนำวิธีการใช้งานระบบตรวจสอบเงินรับฝากแบบเมนูเดียว (CATS-OneMenu) เครื่องมือช่วยตรวจสอบ วิเคราะห์ผล และจัดทำกระดาษทำการ เผยแพร่บนเว็บไซต์ของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ระยอง สำหรับขั้นตอนการใช้งานส่วนใหญ่เหมือนกับระบบตรวจสอบสหกรณ์เชิงลึก (CATS) แต่ใช้งานเมนูตรวจสอบเพียง 1 เมนูเท่านั้น โดยไม่ต้องติดตามอ่านผลลัพธ์ในโปรแกรม ACL ผลลัพธ์ที่ได้เทียบเท่าการประมวลผลในระบบตรวจสอบสหกรณ์เชิงลึก (CATS) จำนวน 20 เมนู ซึ่งอยู่ไฟล์ Excel ชื่อ “กระดาษทำการ_DEP” ตามรูปแบบกระดาษทำการและรายละเอียดประกอบเพื่อใช้เป็นหลักฐานการสอบบัญชี ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีสามารถนำไปผสมผสานกับเทคนิคการตรวจสอบด้วยมือตามแนวการสอบบัญชีด้านเงินรับฝากที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอบบัญชีสามารถได้มาซึ่งข้อสรุปที่สมเหตุสมผลในการแสดงความเห็นต่องบการเงินโดยรวมและการรายงานผลการตรวจสอบบัญชีต่อไป อนึ่ง การจัดทำผลงานครั้งนี้มีขอบเขตการศึกษาและพัฒนาระบบตรวจสอบด้านเงินรับฝากเท่านั้น แต่ปัจจุบันการบริหารจัดการในระบบสหกรณ์ยังมีระบบงานอื่น ๆ อีก ได้แก่ โปรแกรมระบบเงินให้กู้ โปรแกรมระบบสมาชิกและหุ้น โปรแกรมระบบสินค้า โปรแกรมระบบบัญชีแยกประเภท ทั้งโปรแกรมที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์และโปรแกรมที่พัฒนาโดยบุคคลอื่นอีกเป็นจำนวนมาก จึงมีข้อเสนอแนะให้มีการพัฒนาเครื่องมือช่วยตรวจสอบบัญชีรองรับกับโปรแกรมต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน โดยมีคุณลักษณะตรงกับความต้องการของผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีตามแนวทางการพัฒนาระบบตรวจสอบที่กล่าวมาข้างต้น รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้สามารถพัฒนาเครื่องมือช่วยในการตรวจสอบบัญชีเองได้ เพื่อยกระดับสู่การเป็น CYBER AUDITOR หรือผู้สอบบัญชีที่มีสมรรถนะด้านไอทีในระดับสูงต่อไป

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์ผลผลิตภาพ (Productivity) ของพนักงานสหกรณ์ภาคเกษตรในจังหวัดปราจีนบุรี กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรประจันตคาม จำกัด
โดย	นางสาวปิยะดา เงินฉลาด ตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญด้านวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเงินสหกรณ์ (นักวิชาการตรวจสอบบัญชีเชี่ยวชาญ) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
ปี	พ.ศ. 2565

พนักงานสหกรณ์มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของสหกรณ์ จึงทำให้สหกรณ์หลายแห่งมีการลงทุนสูงในการสรรหา การพัฒนา และการรักษาพนักงานที่มีคุณภาพ ซึ่งการลงทุนในทรัพยากรบุคคลต้องอยู่บนพื้นฐานของความคุ้มค่า คือ พนักงานสหกรณ์ต้องสร้างผลผลิตภาพ หรือ Productivity ให้กับสหกรณ์ได้ไม่น้อยกว่ามูลค่าที่สหกรณ์ลงทุน แต่จะทราบได้อย่างไรว่าพนักงานสร้างผลผลิตภาพต่อสหกรณ์มูลค่าเท่าไร จำนวนและการลงทุนพนักงานสอดคล้องกับสหกรณ์หรือไม่ โดยเฉพาะในสถานการณ์ปัจจุบันสหกรณ์หลายแห่งกำลังเผชิญกับปัญหาปริมาณธุรกิจถดถอย รายได้ลดน้อยจนไม่เพียงพอจ่าย หากผู้บริหารสหกรณ์ตัดสินใจเพิ่มอัตรากำลังหรือปรับบัญชีเงินเดือนเพิ่มขึ้น โดยไม่มีการวิเคราะห์ผลผลิตภาพของพนักงานให้สอดคล้องกัน อาจทำให้ผลการดำเนินงานเริ่มถดถอย จนกระทั่งประสบปัญหาขาดทุนเพิ่มขึ้น ๆ ตามลำดับ ดังนั้น จึงได้ทำการศึกษาแนวทางการวัดผลผลิตภาพและวิเคราะห์ผลผลิตภาพพนักงานสหกรณ์ โดยมีสหกรณ์การเกษตรประจันตคาม จำกัด จังหวัดปราจีนบุรี เป็นกรณีศึกษา และศึกษาผลผลิตภาพพนักงานสหกรณ์ภาคเกษตรขนาดใหญ่ในพื้นที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 2 รวม 120 สหกรณ์ เพื่อคำนวณเป็นผลผลิตภาพเฉลี่ยระดับจังหวัดและระดับภูมิภาค เพื่อใช้เป็นเกณฑ์เทียบเคียง (Benchmarking) ประเมินผลผลิตภาพ นำไปสู่แนวทางการพัฒนาเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพพนักงานสหกรณ์ การกำหนดจำนวนพนักงานและการบริหารค่าตอบแทนพนักงานที่เหมาะสม

ผลการศึกษาประกอบด้วย 6 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1) แนวทางการวิเคราะห์ผลผลิตภาพพนักงานสหกรณ์มี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การวัดผลผลิตภาพ โดยกำหนดตัววัดต่าง ๆ และคำนวณค่าผลผลิตภาพตามสูตรที่กำหนด ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผลผลิตภาพ เพื่อทราบปัญหาที่ทำให้ผลผลิตภาพไม่ได้ตามเกณฑ์ ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ประเมินทำได้หลายวิธี ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการเทียบเคียง (Benchmarking) ให้เข้าใจถึงกระบวนการวิเคราะห์และประเมินผลผลิตภาพ 4 ระดับ คือ เทียบเคียงตนเอง เทียบเคียงสหกรณ์อื่น เทียบเคียงผลผลิตภาพเฉลี่ยระดับจังหวัด และเทียบเคียงผลผลิตภาพเฉลี่ยระดับภูมิภาค วัตถุประสงค์เพื่อเลือกเกณฑ์ที่เหมาะสมนำมาเป็นแนวทางพัฒนาผลผลิตภาพให้เทียบเท่าเกณฑ์นั้น และขั้นที่ 3 กำหนดแนวทางการพัฒนาผลผลิตภาพ 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและภาวะเศรษฐกิจการเงินสหกรณ์กรณีศึกษา โดยการวิเคราะห์แนวโน้มในช่วงปีบัญชี 2562 – 2564 พบว่า ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ในปีบัญชี 2563 และปีบัญชี 2564 ลดลงจากปีบัญชี 2562 ร้อยละ 21.19 และร้อยละ 34.89 ทำให้ยอดขายสินค้าและบริการมีแนวโน้มลดลง โดยในปีบัญชี 2563 และปีบัญชี 2564 ลดลงจากปีบัญชี 2562 ถึงร้อยละ 45.46 และร้อยละ 52.66 ตามลำดับ

รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายส่งผลให้สหกรณ์ประสบผลขาดทุนสุทธิติดต่อกัน 3 ปี ทั้งนี้ กำไรสุทธิประจำปี ปริมาณธุรกิจ รายได้จากการขายสินค้าและบริการ ล้วนเป็นผลผลิต (Output) ที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลผลิตภาพ พนักงานมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ปัจจัยนำเข้า (Input) มีแนวโน้มสูงขึ้น กล่าวคือ สหกรณ์ มีกรอบอัตรากำลังจำนวน 16 ตำแหน่ง แต่ในระหว่างปีบัญชี 2563 มีพนักงานขอลาออก สหกรณ์ยังไม่ได้จ้าง พนักงานใหม่เข้ามาทดแทน ในปีบัญชี 2564 จึงมีพนักงานจำนวน 15 คน ซึ่งพนักงานส่วนใหญ่ทำงานที่สหกรณ์ มาเป็นเวลานานเฉลี่ย 17 ปี ส่งผลให้ปัจจัยนำเข้า (Input) ซึ่งหมายถึงมูลค่าการลงทุนในพนักงานเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปีบัญชี 2564 มูลค่าการลงทุนในพนักงานรวมเป็นเงิน 5.59 ล้านบาท ทำให้ผลผลิตภาพพนักงานมีแนวโน้ม ลดลง นั้นหมายถึงสหกรณ์ลงทุนสูงแต่ได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มค่า 3) ผลการศึกษาผลผลิตภาพสหกรณ์อื่น ที่เลือกมาเทียบเคียง 2 แห่ง ได้แก่ สหกรณ์ที่ 1 เป็นสหกรณ์ที่มีกำไรสุทธิในปีบัญชี 2564 สูงที่สุดในจังหวัด ปราจีนบุรี และสหกรณ์ที่ 2 เป็นสหกรณ์แห่งเดียวในภูมิภาคที่มีจำนวนพนักงาน 15 คน เท่ากับกรณีศึกษา ผลการศึกษาผลผลิตภาพพนักงานสหกรณ์เทียบเคียงทั้ง 2 แห่ง ล้วนมีผลผลิตภาพทุกตัววัดสูงกว่าสหกรณ์กรณีศึกษา โดยเฉพาะสหกรณ์ที่ 2 ที่มีโครงสร้างจำนวนพนักงานเท่ากัน อายุงานเฉลี่ยใกล้เคียงกัน แต่ผลผลิตภาพพนักงาน สูงกว่ากรณีศึกษาเป็นเท่าตัวในทุก ๆ ด้าน 4) ผลการศึกษาผลผลิตภาพเฉลี่ยระดับจังหวัดและระดับภูมิภาค ซึ่งในพื้นที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 2 มีจำนวน 9 จังหวัด พบว่า สหกรณ์ในจังหวัดระยองมีผลผลิตภาพ พนักงานโดยรวมสูงที่สุดในภูมิภาค รองลงมาเป็นจังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดตราด จังหวัดจันทบุรี ตามลำดับ ส่วนจังหวัดที่มีผลผลิตภาพพนักงานน้อยที่สุดในภูมิภาค คือ จังหวัดปราจีนบุรี 5) ผลการประเมินผลผลิตภาพพนักงาน โดยการเทียบเคียงผลผลิตภาพกับสหกรณ์อื่น ผลผลิตภาพเฉลี่ยระดับจังหวัด (ปราจีนบุรี) และผลผลิตภาพเฉลี่ยระดับ ภูมิภาค ทำให้สามารถเลือกเกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาผลผลิตภาพของสหกรณ์กรณีศึกษา คือ เกณฑ์ เทียบเคียงกับผลผลิตภาพเฉลี่ยระดับภูมิภาค 6) แนวทางการพัฒนาผลผลิตภาพพนักงานสหกรณ์กรณีศึกษา เพื่อเพิ่ม ผลผลิตภาพพนักงานสู่เกณฑ์ผลผลิตภาพเฉลี่ยระดับภูมิภาค สหกรณ์ต้องใช้วิธีการเพิ่มผลผลิต (Output) คือ เป้าหมาย กำไรสุทธิประจำปีอย่างน้อย 5.67 ล้านบาท เป้าหมายยอดขายสินค้าและบริการอย่างน้อย 122.30 ล้านบาท ซึ่งวิเคราะห์สถิติข้อมูลปีก่อน ๆ สหกรณ์สามารถสร้างยอดขายและบริการจำนวนดังกล่าวได้ แต่สิ่งที่ต้องควบคุม วางแผนระยะยาว และบริหารจัดการให้เหมาะสม คือ การลดปัจจัยนำเข้า (Input) ซึ่งหมายถึง จำนวนพนักงาน และมูลค่าการลงทุนพนักงาน โดยสัดส่วนจำนวนพนักงานตามผลผลิตภาพเฉลี่ยระดับภูมิภาค คือ พนักงาน 1 คน ต่อสมาชิก 309 คน ดังนั้นสหกรณ์กรณีศึกษามีสมาชิก 1,768 คน จึงควรกำหนดกรอบอัตรากำลังได้เพียง 12 ตำแหน่ง (จากปัจจุบัน 15 ตำแหน่ง) ส่วนการวัดความคุ้มค่าการลงทุนในพนักงาน 5.59 ล้านบาท พนักงาน ควรสร้างมูลค่าปริมาณธุรกิจให้สหกรณ์ไม่น้อยกว่า 421.51 ล้านบาท แต่พนักงานสร้างปริมาณธุรกิจได้เพียง 153.67 ล้านบาท ต่ำไป 1.74 เท่า หรือวิเคราะห์อีกนัยหนึ่ง คือ ผลผลิตปริมาณธุรกิจ 153.67 ล้านบาท สหกรณ์ควรลงทุนในพนักงานเพียง 2.04 ล้านบาท แต่สหกรณ์ลงทุนจำนวน 5.59 ล้านบาท สูงไป 1.74 เท่า เมื่อเทียบกับผลผลิตภาพเฉลี่ยระดับภูมิภาค สำหรับแนวทางพัฒนาเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพในด้านจำนวนพนักงานและ ค่าตอบแทน สหกรณ์ต้องพิจารณาชะลอการจ้างพนักงานใหม่หรือทดแทนตำแหน่งเดิม เมื่อมีการลาออกหรือ เกษียณอายุ จนกว่าพนักงานจะมีจำนวนเท่ากับเป้าหมายที่ต้องการ และการบริหารความคุ้มค่าการลงทุน ในพนักงาน สหกรณ์ต้องกระตุ้นการทำงานให้สร้างมูลค่าเพิ่มแก่สหกรณ์ตามกำไรสุทธิและยอดขายตาม เป้าหมายที่กำหนด รวมถึงทบทวนบัญชีอัตราเงินเดือน เพดานเงินเดือนสูงสุดให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ปัจจุบัน และคาดการณ์อนาคตอย่างสมเหตุสมผล

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง แนวทางปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนขนาดใหญ่
 โดย นางสาวปิยะดา เงินฉลาด ตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ
 ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญด้านวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเงินสหกรณ์
 (นักวิชาการตรวจสอบบัญชีเชี่ยวชาญ) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
 ปี พ.ศ. 2565

ตามที่กฎกระทรวงการดำเนินงานและกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ.2564 กำหนดให้สหกรณ์ซึ่งมีขนาดสินทรัพย์ตั้งแต่ 5,000 ล้านบาทขึ้นไปและชุมนุมสหกรณ์ เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่ ซึ่งปัจจุบันนายทะเบียนสหกรณ์ได้ประกาศรายชื่อสหกรณ์ขนาดใหญ่รวมทั้งสิ้น 169 แห่ง ที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์สหกรณ์ขนาดใหญ่ ประกอบกับระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ พ.ศ.2563 ได้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการ และกำหนดให้ผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนขนาดใหญ่ต้องตรวจสอบและรายงานเฉพาะด้านเพิ่มเติม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านรายงานทางการเงิน ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการบริหารด้านสินเชื่อ ด้านการบริหารด้านการลงทุน ด้านการบริหารสภาพคล่อง การปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบกิจการให้มีประสิทธิภาพ จึงนับเป็นเรื่องที่ท้าทาย ปัจจุบันกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ยังไม่มีคู่มือการตรวจสอบกิจการสำหรับสหกรณ์ขนาดใหญ่ดังกล่าว มีเพียงคู่มือการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งเหมาะสมกับการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็ก ดังนั้น เพื่อให้การตรวจสอบกิจการของสหกรณ์มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับขนาดและประเภทของสหกรณ์ สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิกได้ว่าการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการมีความโปร่งใส เชื่อถือได้ การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ จึงจัดทำแนวทางการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนขนาดใหญ่

การจัดทำแนวทางการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนขนาดใหญ่ โดยจัดทำเป็นแผนภาพสรุปแนวทางปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด พร้อมคำอธิบายในส่วนที่ปรับปรุงหรือเพิ่มเติมสาระสำคัญให้เหมาะสมกับการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ขนาดใหญ่ รวมถึงปรับปรุงรูปแบบเอกสารที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ได้แก่ การประเมินผลการควบคุมภายใน แผนการตรวจสอบกิจการ (Audit Plan) แนวการตรวจสอบ (Audit Program) และรายงานผลการตรวจสอบกิจการ เพื่อให้ผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนขนาดใหญ่มีแนวทางการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ สามารถนำไปปฏิบัติงานตรวจสอบกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป